

TMMOB 44. Dönem 2. Danışma Kurulu'nda Anayasa Değişikliği Değerlendirildi:

“GELECEĞİMİZ İÇİN HAYIR”

TMMOB 44. Dönem 2. Danışma Kurulu toplantısının ardından mühendis, mimar ve şehir plancılarının 16 Nisan'da halkoylamasına sunulacak Anayasa değişikliği ile ilgili “Hayır” kararı açıklandı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, yapılmak istenen Anayasa değişikliğinin meşruiyetiyle ilgili sorunları ortaya koydu. Koramaz, “Partili Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen kişilerin milletvekili, bakan, Cumhurbaşkanı yardımcısı olacağı, Cumhurbaşkanı'na Meclis'i feshetme, bütçe hazırlama, kararname çıkarma, HSK ve AYM üyelerini, büyükelçileri, üst düzey kamu yöneticilerini atama, milli güvenlik politikalarını belirleme yetkisi tanıyan Anayasa değişikliği teklifi, özetle bir dikta rejimi getirecektir” dedi.

İMO Teoman Öztürk Toplantı salonunda 11 Şubat 2017 tarihinde gerçekleştirilen TMMOB 44. Dönem II. Danışma Kurulu'nun ardından yapılan basın toplantısında “Hayır” kararı kamuoyu ile paylaşıldı.

Danışma Kurulu üyelerinin katıldığı basın toplantısında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, “Ülkemiz, halkımız, Cumhuriyet, demokrasi, laiklik, meslek alanlarımız ve meslek örgütlerimiz için ‘Hayır’ diyeceğiz” açıklamasını yaptı. Koramaz, Danışma Kurulu toplantısının yapıldığı ülke koşullarına ilişkin şu bilgileri verdi:

“Danışma Kurulumuz, OHAL kararnamelerinin Anayasa, Meclis ve yargının üstünde fülî bir konum edindiği, toplumsal muhalefetin

baskı ve şiddetle sindirilmeye çalışıldığı, basın-yayın organlarının, derneklerin kapatıldığı, gazetecilerin, belediye başkanlarının, milletvekillerinin cezaevlerine kapatıldığı, aralarında yöneticilerimizin ve üyelerimizin de bulunduğu ilerici, demokrat kamu çalışanlarının, ülkemizin beyinleri

olan öğretim görevlilerinin bütün özlük hakları ellerinden alınarak işten atıldığı koşullarda toplanmıştır. Danışma Kurulumuz, ülkemizin içinde bulunduğu süreci; Saray-AKP iktidarının siyasal sistem ve rejim değişimini, Anayasa ve hukuk ihlalleriyle, ülkemizi ve halkımızı kaosa, krize, çatışmalara yönlendirdiği bir süreç olarak değerlendirmektedir.”

Anayasa değişikliği referandum sürecinin “dünyadaki ve Türkiye'deki anayasa yapım süreçlerinden, anayasal gelenek ve birikimlerden, anayasal devlet anlayışından tamamen

kopuk” olduğuna dikkat çeken Koramaz, açıklamasını şöyle sürdürdü:

“Sistem-rejim değişimini içeren anayasalar, belirli bir toplumsal meşruiyeti temsil eden Kurucu Meclisler tarafından yapılır. Önümüzdeki değişiklik istemi ise, böylesi bir toplumsal taban meşruiyetinden tamamen yoksundur. İktidarların yetkilerinin sınırlandırılması, egemenliğin kayıtsız koşulsuz halkta/ulusta olması ve kişi ya da kişiler tarafından değil seçimler ve temsil esaslı organlar ve kurullar tarafından, dahası yasama-yargı-yürütme erklerinin kuvvetler ayrılığı ilkesi içinde kullanılması gerekliliklerinden yoksundur.”

“Bu teklif çoğunluğu elinde bulundurduğunu düşünen iktidar partisinin rejim değişikliği ve tek kişi diktasını dayatmaktadır” diyen Koramaz, dikta rejimine yol açacak Anayasa değişikliği düzenlemesini şöyle aktardı:

“Partili Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen kişilerin milletvekili, bakan, Cumhurbaşkanı yardımcısı olacağı, Cumhurbaşkanı'na Meclis'i feshetme, bütçe hazırlama, kararname çıkarma, HSK ve AYM üyelerini, büyükelçileri, üst düzey kamu yöneticilerini atama, milli güvenlik politikalarını belirleme yetkisi tanıyan Anayasa değişikliği teklifi, özetle bir dikta rejimi getirecektir. Yürütme güçlerinin tek kişide toplanmasının, uzak tarihteki örnekleri mutlakiyetçi, otokratik rejimler; yakın tarihteki örnekleri ise faşist rejimler olmuştur.”

Koramaz, Anayasa değişikliğinin hazırlık ve TBMM'den geçirilme sürecine ilişkin eleştirilerini de şöyle dile getirdi:

“Hazırlık sürecinde halkın, anayasa hukukçularının, baroların, üniversitelerin, özerk meslek kuruluşları ve demokratik kütle örgütlerinin görüşü alınmamış, oylanması sırasında Meclis İç Tüzüğü'ndeki gizli oy esası açıkça ihlal edilmiştir. Ülkemizde OHAL koşullarında Anayasa değişikliği ilk kez yaşanmamaktadır. 1982

Yürütme güçlerinin tek kişide toplanmasının, uzak tarihteki örnekleri mutlakiyetçi, otokratik rejimler; yakın tarihteki örnekleri ise faşist rejimler olmuştur.

Anayasası da benzer şekilde sıkıyönetim koşullarında hazırlanmış ve halkoyuna sunulmuştur; yüzde 92'lik bir oran ile çoğunluğun onayladığı 82 Anayasası temel hak ve özgürlüklerin yok edildiği bir baskı döneminde kabul ettirildiğinden dolayı toplum nezdinde hiçbir zaman meşruiyet kazanamamıştır.”

Anayasa Değişikliğinin Meşruiyeti Sorunlu

Emin Koramaz, “gelecek kuşakların iradesini ipotek altına alacak ve Türkiye'nin kaderini belirleyecek” Anayasa değişikliği paketinin, “yürürlükteki Anayasa'nın büyük ölçüde askıya alındığı, özgürlüklerin yasaklandığı ve fiilen kullanılmadığı, toplumsal kutuplaşmanın tırmandırıldığı” ortam ve koşullarda halkoyuna sunulduğunu kaydetti. Görsel ve yazılı basın denetim altında olduğuna; iletişim özgürlüğü temelinde örgütlenmesi ve hizmet vermesi gereken medyanın yalnızca anayasa değişikliği lehine olan görüşlere hizmet vermek üzere seferber edildiğine dikkat çekti. Koramaz, “Muhalefet partileri, medyada sınırlı olarak yer alabilmekte; hukukçular ve demokratik kitle örgütleri ise fikirlerini açıklayacak bir zemin bulamamakta, ancak alternatif görüşlerin eşit şartlarda ifade edilemediği zeminlerde cılız bir sesle görüşlerini ifade etmeye çalışmaktadır” dedi.

Yüksek Seçim Kurulu'nun özel radyo ve televizyonlara yönelik denetim yetkisinin bir kararname ile kaldırıldığını; buna göre eşitlik ilkesini de içeren esaslara aykırı yayın yapsalar da özel radyo ve televizyonlara ceza verilmeyeceğini belirten Koramaz, şöyle konuştu:

“Referandum, yurttaşlara sunulan seçeneklerin şeffaf ve korkusuz bir biçimde tartışılabilmesini ve tercihlerin serbestçe dillendirilebilmesini gerektirir. Ancak daha ilk günden kampanyaların toplumsal kutuplaşmayı artıracak bir üslupla yürütüleceğinin sinyalleri verilmektedir. Daha ilk günden tercihinin ‘Hayır’ yönünde kullanacak

vatandaşlar vatan haini, terörist gibi yaftalamalara maruz bırakılmıştır. Bu koşullarda yapılacak anayasa değişikliğinin bir meşruiyet sorunu yaşamaması kaçınılmazdır.”

TMMOB'nin 'Hayır' Nedenleri

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Koramaz, Danışma Kurulu'nun Anayasa değişikliğine ilişkin “Hayır” kararını da şöyle açıkladı:

“Danışma Kurulumuz, yurttaşlık sorumluluklarımızın ve kamusal, toplumsal sorumluluklarımızın bir gereği olarak, referandumda ‘Hayır’ tutumunun benimsenmesini tam bir görüş ve oy birliğiyle karar altına almıştır. Bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları; piyasa, emek ve doğa düşmanı, laiklik karşıtı düzeni kalcılaştıracağı; fiili olarak uygulanan dinci-mezhepçi dikta rejimine yasal statü kazandıracağı; bağımsızlık, Cumhuriyet, demokrasi, laiklik bütünlüğüne darbe vuracağı; parlamenter demokrasiyi, yasama, yargı, yürütme erkleri arasındaki denge, fren, denetleme mekanizmalarını, Meclis'in yasamaya dair tek ve en üst yetkili organ olma özelliğini, bağımsız yargının varlık koşullarını ortadan kaldıracığı için Anayasa değişikliği teklifine ‘Hayır’ demektedir. Sadece üyelerimizi değil tüm halkımızı, eşit, özgür, demokratik ve barışçıl bir ortamda birlikte yaşamı savunan her bir bireyi, Anayasa değişikliği teklifini reddetmeye ve referandumda tercihinin ‘Hayır’dan yana kullanmaya çağırıyoruz.”

